

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ :
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ - ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ

Κάθε ζωντανός οργανισμός, φυσικά και ο άνθρωπος, για να μπορέσει να επιζήσει μέσα στο φυσικό περιβάλλον πρέπει να προσαρμόζεται σ' αυτό. Το έργο της προσαρμογής είναι έργο αγωγής, μάθησης και μόρφωσης. Ο άνθρωπος ζει, εάν και όσο κατορθώνει να προσαρμόζεται και να βρίσκεται σε δημιουργική επαφή με το περιβάλλον. Αλλά η προσαρμογή και η δημιουργική επαφή με το περιβάλλον δεν είναι εύκολο πράγμα, γιατί απαιτεί μέσω της αγωγής αξιοποίηση των γνώσεων στην πράξη. Με την αγωγή και μάθηση ο άνθρωπος μπορεί να μεταβάλει το φυσικό περιβάλλον: να μετατρέψει το σκουπιδότοπο σε περιβόλι, το γυμνό λόφο σε όμορφο δάσος και να κάνει πολλές άλλες μεταβολές και αξιοποιήσεις.

Τα έντονα περιβαλλοντικά προβλήματα που αποτελούν σήμερα "οικολογική κρίση" ή "περιβαλλοντική κρίση" στις χώρες του τεχνικού πολιτισμού, μεταδίνουν επείγοντα σήματα κινδύνου που εκπέμπει η φύση και ο πολιτισμός μας για υιοθέτηση μιας νέας συμπεριφοράς μας απέναντι στο περιβάλλον.

Η περιβαλλοντική αγωγή του ανθρώπου θα πρέπει να αρχίζει από την οικογένεια, να συνεχίζεται στο σχολείο και στην κοινωνία και να διαρκεί σ' ολόκληρη τη ζωή. Ο άνθρωπος πρέπει να καταρτιστεί για να μπορέσει να συμβάλει στην επίλυση οικολογικών προβλημάτων και στη διατήρηση και προαγωγή της υγείας του, της επιβίωσής του και της ευτυχίας του. Οι οικολογικές απειλές είναι μεγάλες και προμηνύονται στο μέλλον μεγαλύτερες ακόμη, γι' αυτό και η οικολογική αγωγή πρέπει να αποσπασθεί από το παρελθόν, να ξεπεράσει το παρόν και να έχει ως κατεύθυνση και στόχο το μέλλον,

γιατί στο μέλλον προβλέπεται η εμφάνιση μεγαλύτερων οικολογικών προβλημάτων.

Η οικολογική αγωγή θα πρέπει να έχει ως στόχο την ενεργητική συμμετοχή του ανθρώπου στη διαδικασία της μάθησης, ατομικά και συλλογικά. Η οικογένεια αποτελεί το βασικό κύτταρο κοινωνικής οργάνωσης και οικολογικής αγωγής και μόρφωσης. Το παιδί ανταπτύσσεται σ' αυτό το κύτταρο της οικογένειας, έχοντας ως βασικό χώρο το σπίτι και όταν αποκτήσει αυτονομία εισέρχεται στην κοινωνία, είτε για να ζήσει μόνο του είτε για να δημιουργήσει ένα νέο οικογενειακό κύτταρο.

Η οικολογική αγωγή πρέπει να βοηθήσει στην προσέγγιση και συνεργασία όλων μας και προπαντός στην προσέγγιση των επιστημών σ' ένα κοινό στόχο: να μάθουμε στο παιδί το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα ζήσει. Τούτο θα το πετύχουμε μέσω της διαδικασίας αγωγής, μάθησης, μόρφωσης και κοινωνικοποίησης. Ο κύριος σκοπός της αγωγής και μάθησης γενικότερα μπορεί να εκφραστεί με το "να μάθουμε να μαθαίνουμε". Κατά παρόμοιο τρόπο και στην περιβαλλοντική αγωγή ειδικότερα ο βασικός στόχος μπορεί να λεχθεί με το "να μάθουμε να υπάρχουμε".

Απόσπασμα από δοκίμιο του Α. Κ. Κόφφα.
Νέα Παιδεία τ. 43 Καλοκαίρι '87, σελ. 60-62.

ΘΕΜΑΤΑ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου χωρίς δικά σας σχόλια. (70 – 80 λέξεις)

Μονάδες 25

B.1. Να εκθέσετε σε μια παράγραφο 5-6 σειρών το περιεχόμενο της παρακάτω φράσης του κειμένου:

" Ο άνθρωπος ζει, εάν και όσο κατορθώνει να προσαρμόζεται και να βρίσκεται σε δημιουργική επαφή με το περιβάλλον".

Μονάδες 5

2. Για κάθε μια από τις παραγράφους του κειμένου να χρησιμοποιήσετε μια δική σας φράση ή μια φράση από κάθε παράγραφο για πλαγιότιτλό της.

Μονάδες 10

3. Χρησιμοποιώντας κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις γράψτε από μια δική σας πρόταση, ώστε να φαίνεται η σημασία της λέξης. (Οι λέξεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιοδήποτε τύπο τους)

προσαρμογή, επιβίωση, προβλέπεται, διαδικασία, προσέγγιση.

Μονάδες 5

4. Ο συγγραφέας αποσκοπεί:

α. να μας πληροφορήσει;

β. να μας διασκεδάσει;

γ. να μας διδάξει;

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

(οι σωστές επιλογές μπορεί να είναι περισσότερες από μια)

Μονάδες 5

Γ. " Οι οικολογικές απειλές είναι μεγάλες και προμηνύονται στο μέλλον μεγαλύτερες ακόμη, γι' αυτό

και η οικολογική αγωγή πρέπει να αποσπασθεί από το παρελθόν, να ξεπεράσει το παρόν και να έχει ως κατεύθυνση και στόχο το μέλλον".

1. Ποιες είναι κατά τη γνώμη σας οι οικολογικές απειλές;
2. Ποιο ρόλο νομίζετε ότι μπορεί να παίξει η περιβαλλοντική αγωγή στην αντιμετώπιση των οικολογικών προβλημάτων;

Να αναπτύξετε τις απόψεις σας σε ένα άρθρο, που προορίζεται για τη σχολική σας εφημερίδα.

(400-500 λέξεις)

Μονάδες 50

Να μην αναφέρετε στοιχεία που αποκαλύπτουν την ταυτότητά σας (π.χ. όνομα, σχολείο, πόλη ή κάποιο άλλο στοιχείο).